

UVODNIK

Od ovog broja, ovaj časopis uređuje nova redakcija izabrana na sjednici predsjedništva Sociološkog društva Hrvatske u lipnju 1978. godine. Članovi novoizabrane redakcije su: Ivan Cifrić, Ognjen Čaldarović, Drago Čengić, Slobodan Drakulić, Josip Herceg, Vjeran Katunarić, Josip Kregar, Vladimir Lay, Maja Minček Marojević, Duško Sekulić i Spaso Uzelac.

Promjena imena članova redakcije ne znači, međutim, bitne promjene same orijentacije. Kao i do sada »Revija za Sociologiju« biti će u potpunosti otvorena svim problemima koji se javljaju u našem društvu i našoj struci. Nastojati ćemo također da nebudemo samo puki odraz onoga što se zbiva u društvu i našoj struci nego i da pokušamo utjecati na to da se problemi koji se postavljaju u toku društvenog razvoja što sistematskije artikuliraju na stranicama našeg časopisa. Na taj način želimo da na ovom mjestu pokušamo pridonijeti kako teorijskoj formulaciji onoga što se zbiva oko nas tako i sugestijama za praktično rješenje problema.

Polazimo od pretpostavke da znanost nije ograničena nikakvim uskim okvirima pa ćemo tako učiniti sve da što tješnje surađujemo sa sociolozima iz drugih sredina (kako iz drugih Republika tako i iz inozemstva). Znanost koja se nastoji sabiti unutar bilo kakvih granica (teritorija, nacije i sl.) nužno ostaje provincijalna stoga naše probleme moramo nužno sagledavati u kontekstu onoga što se zbiva u širim zajednicama koje nas okružuju. Opći princip univerzalnosti znanosti ne smije nas međutim ostaviti slijepima za ono specifično što se zbiva samo kod nas. Svaka društvena zajednica ima svoje posebne puteve razvitka i zadatak je znanosti da te puteve objasni, ali i da pridonese što bezbolnijem kretanju naprijed. Svjesni smo tako na primjer da samoupravljanje u svojim najrazličitijim oblicima postoji kao neraskidivi dio međunarodnog radničkog pokreta te da tako našu stvarnost moramo radi potpunijeg razumijevanja upravo situirati u razvoj tog pokreta. Sa druge strane, međutim, samoupravljanje u obliku u kojem se razvija na našem konkretnom tlu ima niz svojih specifičnosti i značaj koji daleko prevazilazi puki »udio u svjetskom pokretu« te postaje uvelike njegova inspiracija.

Uvažavajući ovu dijalektiku univerzalnog i posebnog želimo pridonijeti razvoju znanosti uopće, afirmaciji naše profesije i njenog pogleda na stvarnost (koji je kao i perspektiva svake profesije »ograničena« ali neophodna za razumijevanje stvarnosti), te konačno, posljednje, ali nikako najmanje važno, rješavanje problema pred kojima se društvo nalazi.

Činjenično stanje od kojeg polazimo je svojevrsna kriza u razvoju naše sociologije (o stanju u našoj sociologiji raspravljano je mnogo opširnije na

nedavno održanom simpoziju »Sociologija i socijalizam« sa kojeg ćemo referate i diskusije objaviti u slijedećem broju). Ta se »kriza« odražava kako u tome da sociološka publicistika stagnira, da su skupovi sociologa na kojima oni izriču sudove o stanju naše društvene stvarnosti sve rijedi, da sociologija ima mnogo manju ulogu u rješavanju društvenih problema nego što bi to ona s obzirom na svoj predmet izučavanja i dosegnuti metodološki nivo mogla imati i uostalom mnogo manju ulogu nego što to u nizu zemalja i ima.

Da li je to »stvaralačka« kriza koja će uroditi novim prestrukturiranjem, novim »kvalitativnim skokom« u razvoju naše sociologije ili se pak nalazimo u »slijepoj ulici« ostaje da se vidi. Sa naše strane kao redakcija nadamo se da je riječ o onoj prvoj situaciji a i djelovati ćemo tako da pokušamo maksimalno gurnuti naprijed stvaralačke potencijale za koje smo sigurni da u našoj sociologiji postoje.

Jedan aspekt krize sociologije odražavao se u stagnaciji i neizlaženju upravo i »Revije za sociologiju«. Preuzeli smo časopis u dosta teškom trenutku. Posljednji broj koji je ugledao svjetlost dana bio je dvobroj 2-3/1976. Postojala su dva polupripremljena broja za koja je dogovoreno da ih obje redakcije nastoje zajednički što prije izdati tako da stara redakcija finalizira broj 4/1976 a nova četverobroj za 1977. Taj »prijelazni« period je sada završen (na žalost bili smo prisiljeni u cilju »stizanja kalendara« reducirati opseg brojeva i izdati četverobroj za 1977 no do 1978 nastaviti ćemo »normalno« izlaženje pa »stizanje« ne ćemo obavljati više redukcijom opsega nego povećanim naporima i ubrzanjem tempa izlaženja) i pred vas izlazi prvi broj koji je kompletno uređen od strane nove redakcije. Nadamo se da će naša sociološka i šira društvena javnost pružiti punu podršku u naporima da osiguramo kvalitet i redovito izlaženje časopisa.

Da bi se upravo taj kontinuitet što prije uspostavio proširena je i izdavačka baza časopisa. Uz Sociološko društvo kao dosadašnjeg izdavača sada se pojavljuju i suizdavači Centar za društvena istraživanja Sveučilišta u Zagrebu kao i Odsjek za sociologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Na taj način osigurano je da iza časopisa stane sigurno najznačajnija koncentracija sociološke nauke u Hrvatskoj i, sa druge strane, da tehnički poslovi oko uređivanja časopisa također budu prostorno i institucionalno koncentrirani na jednom mjestu. To mjesto predstavlja sada gorespomenuti Cetar kao jedan od suizdavača.

Kakvi su naši neposredni planovi za naredne brojeve? Nastojati ćemo da časopis maksimalno prati zbivanja relevantna za našu sociologiju (koliko je to moguće putem jednog tromjesečnika) i da pojedini brojevi predstavljaju presjeke stanja i dostignuća u pojedinim disciplinama i ujedno da budu katalizatori koji razvoj pojedinih disciplina guraju naprijed. U skladu sa tom orijentacijom preostali brojevi iz 1978 biti će posvećeni radovima i diskusijama na dva značajna održana skupa. Prvi je već spomenuti simpozij pod naslovom »Sociologija i socijalizam«, održan u Zagrebu 28 i 29. V. 1979. Veliki broj saopćenja kao i opsežna diskusija koja je održana onemogućuju objavljivanje svega što je za taj skup napisano i što je tamo rečeno ali najznačajniji dio toga izaći će pred čitaoce u dvobroju 3-4 za 1978. Prvi broj iz 1979 posvećen je drugom isto tako značajnom susretu a to je prvi susret

talijanskih i jugoslavenskih sociologa održanom u Opatiji 18—21 oktobra 1979. Na susretu se uz plenarne sjednice odvijao i rad po sekcijama tako da postoji mnogo veći broj saopćenja nego što smo to u stanju objaviti u okvirima jednog broja. Međutim, upravo u ovom broju pokušati ćemo početi ostvarivati nešto što smo zacrtali u našem programu. Naime polazimo od činjenice da je razvoj znanosti karakteriziran interdisciplinarnošću što za sociologiju kao najopćenitiju društvenu nauku vrijedi posebno. Želimo dakle ostvariti suradnju sa časopisima iz srodnih disciplina (i onih koji se bave općim društvenim pitanjima) da se pokriju zajednički srodna područja i da se ulazi u aktuelno društveno najrelevantnije teme iz različitih aspekata. Ovakvu suradnju prvo želimo ostvariti na temelju ovog savjetovanja u Opatiji gdje imamo namjeru da osiguramo izlaženje referata u različitim jugoslavenskim časopisima. U tom smislu imamo već i dugoročnije planove pa jedan od narednih brojeva za 1979 godinu namjeravamo ostvariti zajedno sa časopisom »Arhitektura« a koji bi bio posvećen urbanoj sociologiji. Osim toga planiramo u 1979 brojeve posvećene sociologiji kulture kao i sociologiji rada i organizacije.

Kao što vidite stjecajem okolnosti našli smo se u prividno apsurdnoj situaciji da materijale sa skupova održanih u 1979 objavljujemo u brojevima iz 1978. No redakcija se odlučila radije na ovaj prividni apsurd nego da pokušavamo preskakati godišta izlaženja. Stojimo na stanovištu da obaveze časopisa prema čitateljstvu treba ispuniti dosljedno i nadamo se da će nam u toj namjeri biti pružena maksimalna podrška.

Redakcija